

Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi Sayı: 11/2 2022 s. 741-753, TÜRKİYE

Araştırma Makalesi

İKİ DİLLİ ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN YAZILI ANLATIMLARININ SÖZ DİZİMİ VE ANLAM BAKIMINDAN İNCELENMESİ

Gülân KALI*

Mustafa Volkan COŞKUN**

Geliş Tarihi: Ocak, 2022

Kabul Tarihi: Mayıs, 2022

Öz

Bu çalışmada Türkçeyi ikinci dil olarak edinmiş olan iki dilli ortaokul öğrencilerinin yazılı anlatımları, söz dizimi ve anlam bakımından incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2020-2021 eğitim öğretim yılı bahar yarıyılında Mardin'in Mazıdağı ilçesinde öğrenim görmekte olan 15'i kız, 16'sı erkek olan iki dilli 31 ortaokul öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışma grubunun tamamı ilk olarak bölgesel dillerini ardından da okulda veya sosyal çevrede Türkçeyi art zamanlı bir şekilde edinmiş olan iki dilli öğrencilerden oluşmaktadır. Çalışma nitel araştırma desenlerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışmada öğrencilerden elde edilen yazılı anlatım çalışmaları üzerinde içerik analizi gerçekleştirilmiştir. Çalışmada iki dilli ortaokul öğrencilerinden kendilerine önceden verilmiş olan beş görselden yola çıkarak bir ders saati içerisinde kurgusal metin oluşturmaları istenmiştir. Yazma sürecinde metni oluşturan öğrencilere herhangi bir müdahalede bulunulmamış; yalnızca kendilerine sunulan görsellerden yaratıcı yazma çalışması yapmaları sağlanmış ve Türkçeyi ikinci dil olarak edinmiş olan bu öğrencilerin oluşturmuş oldukları metinlerdeki söz dizimleri ve anlam unsurları incelenmiştir. Öğrencilerin yazılı anlatımlarında oluşturdukları söz dizimleri ve anlam unsurlarında bölgesel dillerinin etkili olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: İki dillilik, söz dizimi, anlam, yazılı anlatım.

ANALYSIS OF WRITTEN NARRATIVES OF BILINGUAL MIDDLE SCHOOL STUDENTS IN TERMS OF SYNTAX AND SEMANTICS

Abstract

In the current study, the written narratives of bilingual middle school students who acquired Turkish as a second language were examined in terms of syntax and semantics. The study group of the current study is comprised of 31 bilingual middle school students (15 girls and 16 boys) attending a school in the Mazıdağı district of the city of Mardin in the spring term of the 2020-2021 school year. All the students in the study group are bilingual students who first acquired their regional language and then Turkish at

* Arş. Gör.; Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, gulankali@mu.edu.tr

** Prof. Dr.; Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Bölümü, vcoskun@mu.edu.tr

Araştırmanın Etik Kurulu İzni: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulu, 14.02.2020 tarih ve 200010/28 sayılı karar.

school or in the social environment. The study was carried out using the document analysis method, one of the qualitative research designs. Content analysis was performed on the written products of the participating students. In the study, the bilingual middle school students were asked to create a fictional text within one class hour, based on the five visuals previously given to them. No intervention was made to the students who created the text during the writing process, they were only allowed to perform creative writing from the visuals presented to them, and the syntax of the texts created by these students, who had acquired Turkish as a second language, was examined. It was determined that the mother tongue is effective in the syntax formed by the students in their written narratives.

Keywords: Bilingualism, syntax, semantics, written narrative.

Giriş

Küreselleşen ve sürekli gelişip değişen dünya şartları içerisinde toplumsal bir olgu olarak yer edinmiş olan iki dillilik, oluşum bakımından oldukça eski bir geçmişe dayanmaktadır. İnsanlık tarihinden bu yana çeşitli sebeplerden dolayı toplumlar arasında gerçekleşen hareketlilik, aynı coğrafyada eş zamanlı olarak iki ya da daha fazla dil konuşurlarını bünyesinde tutabilen ülke yapılanmalarını da beraberinde getirmiştir. Sosyal doğaları gereği insanlar arasında gerçekleşen sürekli iletişim ve etkileşim sayesinde de günümüze kadar süregelen bu olgu, artık toplumsal bir gerçeklik olarak kabul edilmektedir. Türkiye’de de birçok dil ve kültür bir arada bulunmaktadır.

İki dillilik kavramı, toplumsal, siyasal ve kültürel geçmişine rağmen henüz görüş birliğinin sağlanamadığı bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Bireyin tam anlamıyla ne ölçüde ve ne zaman iki dilli sayılabileceği konusundaki farklı fikir ayrılıkları bu durumun temel sebebidir. Haugen, (1953) iki dilliliğin karşı dilde anlamlı birimler ortaya koymakla başladığını ve zamanla gelişebileceğini ifade ederken; Bloomfield (1933) ise iki dilliliğin her iki dilde de iyi düzeyde bir yetkinlik gerektirdiğini savunmuştur. Grosjean (2008) ise iki dilliliği tanımlarken birden fazla dilin düzenli bir şekilde kullanılması boyutuna dikkat çekmiştir. Grosjean’a göre “İki dillilik, iki ya da daha fazla dilin (ya da lehçelerinin) düzenli olarak kullanımıdır ve günlük yaşantısında iki ya da daha fazla dil (ya da lehçelerini) kullanan kişiler iki dillidir”. Oruç (2016) ise iki dilliliği, her iki dilin temel dil becerilerinde birbirine oldukça yakın düzeyde bir yetkinlik olarak tanımlamıştır. Bununla birlikte iki dilliliğin yabancı dille olan farkına da değinen Oruç, yabancı dilin ihtiyaç hâlinde kullanılıp öğrenme yoluyla kazanıldığını; ikinci dilin ise yaşamın birçok alanında sıkça kullanılıp edinim yoluyla kazanıldığını ifade etmiştir. Dolayısıyla çoğunlukla birbirine karıştırılan iki kavram olan yabancı dil biliyor olmak ile iki dilli olma durumu birbirinden farklı kavramlardır. Bireyin iki dillilik süreci her iki dilin aynı anda edinilmesi sonucu “eş zamanlı iki dillilik” şeklinde oluşabileceği gibi; ikinci dilin daha sonradan edinilmesi sonucu “art zamanlı iki dillilik” şeklinde de gerçekleşebilmektedir. Tüm bu tanımlardan yola çıkarak iki dilliliği; bireyin eş veya art zamanlı bir şekilde edinim yoluyla kazanıp aktif bir biçimde kullandığı dillerin temel dil becerilerinde kendisini rahat bir biçimde ifade edebilmesi şeklinde tanımlayabiliriz.

İki dillilik hem toplum hem de birey bazında ele alınan bir olgudur. Bununla birlikte birey ve toplum bazında oluşan iki dilliliğin kullanım alanları ve durumlarının ayrıştığı noktalar vardır. Baker (2011) de; bir bireyin birden çok dili konuşuyor olması ile bir toplumda, bölgede ya da ülkede birden çok dilin konuşuluyor olmasının aynı olmadığını ifade etmiştir. Bireysel iki dillilik, iki veya daha fazla dili bilip kullanabilen bireyin psikolojik durumudur (Hamers ve

Blanc, 2000). Toplumsal iki dillilik ise; iki ya da daha fazla dilin bir grup ya da topluluk tarafından konuşulması durumudur. Hamers ve Blanc (2000)'a göre toplumsal iki dillilik, bireysel iki dilliliğin temel dilsel boyutları ile dil dışı faktörlerin (sosyal, davranışsal, tarihsel ve eğitimsel) bir araya gelerek şekillendirdiği iki dillilik boyutudur. Dolayısıyla toplumsal iki dillilik kapsam olarak bireysel iki dilliliğe göre daha geniş olup tarih, sosyoloji, eğitim gibi diğer disiplinlerle de ilişkilidir. Toplumsal iki dillilik boyutuyla düşünüldüğünde toplum içerisinde konuşulan dillerin birbirini baskılamaması ve olumsuz aktarımların gerçekleşmemesi için her iki dilin de birbirine yakın ölçüde kullanılması ve böylece dengeli iki dilliliğin (balanced bilingualism) sağlanması oldukça önemlidir. Grosjean'ın (2008) da bu bağlamda işaret ettiği "düzenli kullanım" ilkesinin dengeli iki dilliliğin sağlanması konusundaki rolü önemlidir. Dengeli iki dilliliğin sağlanamadığı toplumlarda özellikle art zamanlı edinilen dillerden birinin diğerini ya da daha sık kullanılan dilin diğerini baskılaması gibi durumlar sıklıkla karşılaşılan problemlerdendir. Dengeli iki dilliliğin sağlanamaması bireysel ve çevresel etkilerden kaynaklanabilmektedir. Her iki dilin konuşulduğu sosyal alanlar, ailede çoğunlukla konuşulan dil, bireyin her iki dile karşı geliştirdiği tutum gibi durumlara bağlı olarak iki dilliliğin toplumsal boyuttaki yönü şekillenmektedir. Dolayısıyla dengeli iki dilliliğin sağlanamadığı toplumlarda diller arası karmaşa, diller arası geçiş veya bir dilden diğerine olumsuz transferler gerçekleşebilmektedir. Bu tür durumlarda iki dilli birey, kendisini kullandığı dillerin birinde yetersiz veya eksik hissedebilir ve zaman içerisinde sahip olduğu ikinci dilin körelmesi durumuyla karşı karşıya kalabilmektedir. Özellikle dört temel dil becerisinin anlatma becerilerinde sorun yaşayan iki dilli bireyler, söz varlıklarının yetersizliğine bağlı olarak kelime ödünçlemesine başvurmak, yanlış sözcük seçimi yapmak ya da ana dillerinin sentaks yapısını ikinci dile uyarlayıp kendini ifade etmeye çalışmak gibi işlevsel yollar izlemektedirler. Bu durum zaman içerisinde dillerden birinin diğerinin önüne geçmesi ve dolayısıyla bireyin ikinci dildeki yetkinlik düzeyinin azalmasına sebep olabilmektedir. Anlatma becerilerinden olan yazma becerisinde de sıkça karşımıza çıkan bu sorunlar, bireyin yazarken kendisini rahat bir biçimde ifade edememesine bağlı olarak yazma eyleminden kaçınmasına, yazma kaygısı ve yazma tutukluğu yaşamasına da sebep olabilmektedir (Zorbaz, 2011). Yazmak, "bilinç ve bilinçaltının birleşip bütünleşmesine yardımcı olan bir tür ruhsal- sinirsel kas etkinliğidir." (Göçer, 2010). Yazma, öğrencilerin dili kullanma becerilerini geliştirmeye, zihinsel sözcükleri ile düşünce dünyalarını genişletmeye, mevcut bilgilerini düzenleme ve zenginleştirmeye yardımcı olmaktadır (Güneş, 2007). Dolayısıyla diğer dil becerilerinden sonra gelişen ve nispeten uzun ve zahmetli bir süreci gerekli kılan yazmada iki dilli bireylerin de sorun yaşaması muhtemeldir. Konuşmada olduğu gibi yazılı anlatımda da dilin fonetik, semantik, sentaktik özellikleri ile bunlar arasındaki ilişkinin farkında olunmadan edinilen bir dilin kullanımında eksiklikler yaşanabilmektedir. Özellikle dil eğitiminde bilinçli bir dil farkındalığı ile dilin semantik ve sentaks boyutlarına vurgu yapan Coşkun (2009) da söz dizimini oluşturan kelime ve kelime gruplarının duygu ve düşünce anlamlarının iyi anlaşılması gerektiğine dikkat çekmiştir. Söz diziminin anlamlı kelime grupları ile cümlelerden oluştuğu, bunların arasında anlamlı ilişkiler olduğu, kişinin düşünce ve duygu dünyasını anlatabilmesi için bütün bunların bilincinde olması gerektiği; dolayısıyla da zengin bir kelime ve kelime grubu varlığına sahip olunması gerektiği bilinmelidir (Coşkun, 2009). Söz diziminin anlamlı birimlerden oluşması ve bunlar arasında anlamlı ilişkiler olması (Aksan, 1997) sebebiyle dile özgü olan farklı sentaks yapıları kullanılırken o dile ait kurallar ile söz diziminin anlam üzerindeki etkisi göz önünde bulundurulmalıdır.

Çalışma grubunda yer alan öğrencilerin bölgesel dilleri ile Türkçe farklı dil grupları içinde yer aldıklarından fonetik, morfolojik ve sentaks bakımından birbirlerinden farklıdır. Bu durum, aynı zamanda bölgesel dillerini de kullanan iki dilli bireylerin yazma becerisinde birtakım güçlüklerle karşılaşmalarına sebep olmaktadır. Bununla birlikte sahip olduğu her iki dilin sistematik bilgisine, özellikle de bilinçli bir anlam ve söz dizimi farkındalığına sahip iki dilli bireyler için, iki dillilik bir avantajdır. Bu sebeple de iki dilli bireylerin Türkçe yazma becerilerinin geliştirilmesi ile anlam ve söz dizimi arasındaki ilişkiyi fark etmelerini sağlamak sorunsuz bir iki dillilik için önem taşımaktadır. Bu amaç doğrultusunda yapılan çalışmaların yoğunluğu ve niteliği sorunsuz bir iki dillilik hususundaki farkındalığın artırılması yönündeki önemli göstergelerdendir. İlgili alanyazın incelendiğinde birçok çalışmanın yurt dışındaki Türklerin iki dilliliği veya yabancılara Türkçe öğretimi üzerine olduğu görülmüştür (Adıgüzel, 2011; Akalın, 2004; Aşçı, 2013; Barın, 2006; Belet, 2009; Biçer ve Alan, 2018; Bingöl, 2013; Derman, Bardakçı ve Öztürk, 2017; Genç, 2004; Günay, 2015; Sallabaş, 2012; Yağmur, 2007, 2010; Yılmaz, 2014; Yol, 2011). Bunun yanı sıra dilin anlam ve sentaks boyutuna dikkat çeken çok az çalışmaya (Babayiğit, 2016; Coşkun, 2009; 2015) rastlanmıştır. Dolayısıyla bu çalışma, özellikle iki dilli ortaokul öğrencilerinin yazılı anlatımlarını söz dizimi ve anlam bakımından incelemesi ile bölgesel dillerinin Türkçe yazma becerilerine etkisini tespit etmesi bakımından önem arz etmektedir. Dolayısıyla çalışmanın ana amacı; iki dilli ortaokul öğrencilerinin bölgesel dillerinin, Türkçe yazma becerileri üzerindeki etkilerini tespit etmek, elde edilen verilerden yola çıkarak öğrencilerin Türkçe yazma becerilerinin gelişmesine katkı sağlamak ve bu konuda farklı bakış açıları ortaya koymaktır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu çalışma nitel araştırma deseni benimsenerek gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırmalar, verilerin teker teker okunması yoluyla kod ve kategorilere dayalı bir şekilde araştırma sonuçlarının sunulmasını sağlar (Merriam, 1998). Araştırma verileri nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yoluyla toplanmıştır. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu ya da olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsamaktadır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2018). Bu çalışmada da iki dilli ortaokul öğrencilerinin yazılı anlatım örnekleri sentaks ve semantik unsurları açısından incelenerek bölgesel dillerinin bu konudaki rolü tespit edilmeye çalışılmıştır.

Çalışma Grubu

Çalışma grubu 2020-2021 eğitim öğretim yılı bahar yarısında Mardin'in Mazıdağı ilçesinde öğrenim görmekte olan iki dilli öğrencilerden oluşturmaktadır. Çalışma grubu 15'i kız, 16'sı ise erkek; 10'u altıncı, 11'i yedinci, 10'u da sekizinci sınıf olmak üzere toplam 31 iki dilli ortaokul öğrencisini kapsamaktadır. Çalışma grubunun tamamı ilk olarak bölgesel dillerini, ardından da okulda veya sosyal çevrede Türkçeyi art zamanlı bir şekilde ikinci dil olarak edinmiş olan iki dilli ortaokul öğrencilerdir. Çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin ikisi dışında anne-baba öğrenim durumları ile sosyoekonomik düzey bakımından denk olduğu; bu iki öğrencinin ise anne ve babasının öğretmen olup en az lisans düzeyinde bir öğrenim durumuna sahip olduğu belirlenmiştir.

Veri Toplama Araçları ve Verilerin Analizi

Araştırmada doküman incelemesi yöntemi kullanılarak öğrencilerden elde edilen yazma çalışmaları için içerik analizleri yapılmıştır. Nitel çalışmalarda dokümanların incelenmesinde içerik analizi tekniği kullanılmaktadır. Bu bağlamda içerik analizinde yapılan temel işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar etrafında bir araya getirmek ve okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Merriam, 1998). Çalışmada iki dilli ortaokul öğrencilerinden kendilerine önceden verilmiş olan beş görselden yola çıkarak bir ders saati içerisinde kurgusal metin oluşturmaları istenmiştir. Yazma sürecinde metni oluşturan öğrencilere herhangi bir müdahalede bulunulmamış; yalnızca kendilerine sunulan görsellerden hareketle yaratıcı yazma çalışması yapmaları sağlanmış ve Türkçeyi ikinci dil olarak edinmiş olan bu öğrencilerin oluşturmuş oldukları metinlerdeki söz dizimleri ve anlam unsurları incelenmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırmada güvenilirliğin sağlanabilmesi için, verilerin %20'si araştırmacı dışında ayrıca iki alan uzmanının görüşüne daha sunulmuştur. Araştırmacı ve uzmanların, iki dilli ortaokul öğrencilerinin yazılı anlatımlarındaki sentaks unsurlarından aynı öğeleri bulmaları görüş birliği, farklı öğeleri bulmaları ise görüş ayrılığı olarak kabul edilmiştir. Bu doğrultuda yapılan analizin güvenilirliği $[Görüş\ birliği / (Görüş\ birliği + Görüş\ ayrılığı) \times 100]$ formülü kullanılarak hesaplanmıştır (Miles ve Huberman, 1994). Buna göre verilerin analizinde ulaşılan uyum düzeyi %95'tir. Uyum düzeyinin %80 ve üzeri olması yapılan analizlerin güvenilir olduğunu göstermektedir (Miles ve Huberman, 1994). Dolayısıyla çalışma kapsamında elde edilen verilerin uyum düzeyi %80'nin üzerinde olması, yapılan analizlerin güvenilir olduğunu göstermektedir.

Etik Prosedürler

Çalışma kapsamında elde edilen verilerin, iki dilli ortaokul öğrencileri ile yapılan yazma çalışmalarından oluşması sebebiyle, veri toplama sürecinden önce İnsan Araştırmaları Etik Kurulu'ndan onay alınmıştır. İlgili etik kurul karar tarihi 14 Şubat 2020 olup karar numarası 200010/28'dir. Etik Kurul Belgesi alındıktan sonra bu belgeye istinaden ayrıca Mardin Milli Eğitim Müdürlüğü'nden de gerekli izinler alınmıştır. İzin onay tarihi 11 Mart 2020, karar numarası 22209797'dir.

Bulgular

Bu bölümde, iki dilli ortaokul öğrencilerinin Türkçe yazılı anlatımlarındaki sentaktik ve semantik unsurlar ile bölgesel dillerinin bu unsurlara yansımalarına ilişkin bulgular yer almaktadır. Çalışma grubundaki öğrencilerin bazılarında alınan cümlelerle de bu durum örneklendirilerek somutlaştırılmıştır. Öğrencilerden alınan yazma çalışmalarındaki cümle örnekleri gösterilirken örneklenen cümlelere herhangi bir müdahalede bulunulmamış, öğrencilerin yazdığı cümlelerdeki yapı korunarak cümleler olduğu gibi doğrudan alınmış ve bulgularda aktarılmıştır. Örneklenen cümleler, diller arasındaki sentaktik yapı farklılığı ve olumsuz aktarımlara bağlı olarak kurulan cümle yapılarından oluşmaktadır. Çalışma kapsamında elde edilen bulgular üç kategori altında toplanmıştır:

- Farklı söz dizimi veya cümle yapılarının kurulumuna ilişkin bulgular
- Yetersiz söz varlığına bağlı olarak kurulan cümle yapılarına ilişkin bulgular

- Yanlış sözcük seçimine bağlı olarak kurulan cümleler yapılarına ilişkin bulgular

1. Farklı Söz Dizimi veya Cümle Yapılarının Kurulumuna İlişkin Bulgular

K.1. “Onlarda her biri bir sayfayı doldurup yazacaktı benimle olan fikirlerini”

K1’den alınan yukarıdaki cümle örneğinde söz dizimi bakımından yüklem cümle ortasında olduğu; söz varlığının eksik ya da yetersiz olmasına bağlı olarak da eksik ya da yanlış kelime (... benimle ilgili olan fikirlerini) kullanıldığı görülmüştür.

K.2. “Aylardır bu yarış hazırlanıyordu hiç durmadan.”

K2’den alınan yukarıdaki cümle örneğinde yine söz dizimi bakımından yüklem cümle ortasında; “yarışa” şeklinde olması gereken yönelme hâli ekinin de “yarış” şeklinde kullanıldığı görülmüştür.

E.4. “Ve bisikletlerine binip gezmişler bir gün piknik sepetlerini alıp Ayşe ve Mert.”

E4’ten alınan yukarıdaki cümle örneğinde sentaks bakımından ana unsur olan yüklem yine sonda olmadığı; öge dizilişi bakımından öğrencilerin ilk edindikleri bölgesel dilin söz dizimi yapılarını Türkçe yazılı anlatımlarına da yansıttıkları görülmüştür.

E.6. “Gitmişler ve görmüşler herkes bisikletleriyle gelmişler ve birlikte oynamışlar.”

K.7. “Dedi evet ve arkadaşlarıyla birlikte geldiler yarışa.”

E6 ve K7’de yüklem cümle başında veya ortasında olduğu görülmüştür.

E.7. “Arkadaşlarına almışlardı bisikleti ve bisikleti arkadaşlarının oturduğu parka götürdüler bisikleti ve bisikletin rengi arkadaşlarının sevdiği kırmızı renkteydi ve verdiler ona.”

E7’den alınan yukarıdaki sıralı cümlede de yine sentaks bakımından iki dilli öğrencilerin bölgesel dilin etkisinde kaldığı, bu yapıları Türkçe yazılı anlatımlarına da yansıttıkları görülmüştür.

E. 27. “Herkes getirmiş bisikletini ve yarış başlamış ve heyecanlıydılar çok.”

K.30. “Ela bisiklet yarışına girecekmış ve çok heyecanlanmış çünkü babası ona bisiklet alacaktı ve bekledi Ela.”

E.30. “Dedi hani topum ve dedim patladı ve kızdı bana.”

E.31. “Ben arkadaşım bana bir top verdi ve dedi sonra isterim senden.”

Yukarıdaki dört örnekte de yüklem sonda olmadığı devrik cümle yapıları görülmektedir.

2. Yetersiz Söz Varlığına Bağlı Olarak Kurulan Cümle Yapılarına İlişkin Bulgular

E.1. “Seni alsam elime perça pari yapardım.”

E1’den alınan yukarıdaki cümle örneğinde, bireyin edinmiş olduğu ikinci dildeki söz varlığının yetersizliğine bağlı olarak bölgesel dilinden Türkçeye (*perça pari-paramparça*) kelime ödünçlemesi yaparak cümleyi yine ikinci dilde devam ettirdiği ve yine yan cümlede yer alan eylemin söz dizimi bakımından yan cümlede sonunda olmadığı görülmüştür.

E.17. Elinde çakuç ile bidertli halde işini yapıyordu.”

E17’de geçen *çakuç* sözcüğünün Türkçe karşılığı *çekiç*; *bidertli* sözcüğünün Türkçe karşılığı ise *dertli* sözcüğüdür. Bölge dilinde kullanılan bu sözcükler her ne kadar Türkçe karşılıklarına benzer olsa da; burada da öğrencinin kelime ödünçlemesi yoluna gittiği görülmektedir. Yazma veya konuşma anında ana dilinin söz varlığı ve dil mantığı çerçevesinde düşünen birey bu düşüncelerini zihninde çeviri yoluyla hedef dile aktarmış, hedef dildeki söz varlığının yetersiz kalması durumunda da kelime ödünçlemesi yoluna giderek cümleye yine hedef dille devam etmiştir.

3. Yanlış Sözcük Seçimine Bağlı Olarak Kurulan Cümleler Yapılarına İlişkin Bulgular

K.8. “Ve tamirci yeni bir teker koydu ve Ali arkadaşlarına sarılıp dedi sizi çok seviyorum ve sonra Ali yine bindi bisiklete.”

K.9. “Annem de kahvaltı yaptı bana.”

E.10. “Bidondan boşalınca yağmur yağıyordu. Fırtına ve yağmur geldi. Bulutlar gelmeye başladı.”

K.12. “Utancımdayüzüm yere değdi.”

K8 ve K9’daki cümleler de devrik yapıda olmakla beraber K8’de teker takmak yerine, *teker koydu*; K9’da kahvaltı hazırlamak yerine, *kahvaltı yaptı* ifadelerinin kullanılması öğrencilerin seçtiği kelimelerde bölgesel dillerinin etkisi olduğunu göstermektedir. Aynı şekilde E10’da da yine bölge dilinin etkisi görülmekte ve “bardak” yerine “bidon” kelimesi kullanılmaktadır. Bidon, hacim ve ölçü bakımından bardaktan daha büyük bir nesnedir ve bu ifadeden bölge dilinde yağmurun şiddetinin Türkçeye göre daha yoğun anlatılmaya çalışılıp alginın öne çıktığı düşünülebilmektedir. İngilizcede de aynı anlama gelen *it rains cats and dogs* ifadesinin çevirisinin doğrudan yapılamayacağı gibi bu deyimde de aynı durum söz konusudur. Benzer şekilde K12’nin kullandığı *yüzü yere değmek* deyimini de Türkçede *yüzü kızarmak* deyiminin karşılığıdır. Öğrenci duygu durumunu ifade ettiği bir deyimde Türkçe karşılığını o an bulamadığından doğrudan çeviri yoluna giderek yanlış sözcük seçimleri ile cümlelerini oluşturmuştur.

E.11. “Dedim belki kimdir?”

E.14. “Ayağına hava girmişti.”

K.13. “Kafasının kapağı acıyordu”

Yukarıda E11, E14 ve K13’ten alınan cümle örnekleri de ana dilin dil kuralları ile düşünülüp hedef dilde yazıldığını gösterir niteliktedir. İlk cümlede geçen *belki* ifadesi Türkçede *acaba* sözcüğüne karşılık gelmekte olup aslında cümlede “*acaba kimdir?*” denilmek istenmiştir. Benzer şekilde ikinci cümlede de geçen *ayağına hava girmişti* ve *kafasının kapağı acıyordu* ifadeleri de aynı dil mantığıyla kurulan cümle yapıları olup Türkçede *ayağı uyuşmuştu* ve *başı çatlıyordu* anlamlarına gelen cümlelerdir.

E. 17. “Tırnağı ve saçını gelmişti, başını yıkayacaktı birazdan.”

K.25. “Yarın oldu ve Kâmil yeni bisikletine binip gitti arkadaşlarının yanına.”

Yukarıda E17 ve K25'ten alınan cümle örnekleri de benzer şekilde çalışma grubunda yer alan iki dilli öğrencilerin bölgesel dillerinin Türkçe üzerindeki etkisini gösterir niteliktedir. *Tırnağı ve saçı geldi* bölge dilinde kullanılan bir ifade olup *uzamak* anlamına gelmektedir. Benzer şekilde *başını yıkamak* da yine bölgesel dil mantığı ile düşünülmüş ve *banyo yapmak* anlamında kullanılmıştır. “Yarın oldu” ifadesi de benzer dil mantığıyla kurulan bir yapıdır.

Sonuç ve Tartışma

İki dilli ortaokul öğrencilerinin Türkçe yazılı anlatımlarını söz dizimi ve anlam bakımından inceleyen bu çalışmanın bulgularından elde edilen sonuçlar, iki dilli öğrencilerin Türkçe yazılı anlatımlarında bölgesel dillerinin söz diziminden ve anlam dünyasından etkilenecek bunu yazıya aktardıklarını göstermektedir.

Çalışmada iki dilli ortaokul öğrencilerinden kendilerine önceden verilmiş olan beş görselden yola çıkarak kurgusal metinler oluşturmaları istenmiştir. Öğrencilerin oluşturdukları söz dizimleri incelendiğinde, bölgesel dillerinin söz dizimini Türkçeye yansıttıkları, gündelik bölgesel dillerinin yapılarını Türkçe yazılı anlatımlarına da aktardıkları tespit edilmiştir. Bu araştırmada, Türkçenin söz dizimine uygun cümleler oluşturmak bakımından kız öğrencilerin daha başarılı olduğu görülmüştür. Bu durum yazma çalışmalarında kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha başarılı olduğu sonucuna ulaşan çalışmalarla da (Arı, 2010; Kalı, 2016, Ungan, 2007; Ülper, 2011; Tüfekçioğlu, 2010) örtüşmektedir.

Öğrencilerin söz dizimi bakımından birçok cümlede yüklemi sonda kullanmamaları, bölgesel dillerinin söz dizimiyle ilintilidir. Öğrencilerin, deyimlerde Türkçe kelimeler kullanmasına rağmen, Türkçe yazılı anlatımlarında farklı anlam yapıları oluşturdukları görülmüştür. Bunun sebebi de bölgesel dillerinden anlam ödünçlemesi yapılmasına bağlanabilir. Öğrencilerin kurdukları cümlelerde birkaç istisna dışında Türkçenin söz varlığından yola çıkıp yazılı anlatımların da bu doğrultuda şekillendirdikleri görülmüştür. Çalışma kapsamında elde edilen bulgular, öğrencilerin Türkçe yazılı anlatımlarında bölgesel dillerinin söz dizimi ve anlam dünyasından etkilendiklerini; bununla birlikte söz varlıklarının birkaç istisna dışında tamamen Türkçe kelimelerden oluştuğunu ve kelime ödünçlemesine çok fazla başvurmadıklarını göstermektedir. Ana dilin edinilen ikinci dilin söz dizimi ve anlam dünyası üzerinde etkili olduğunu gösteren çalışmalar da araştırmamızın sonuçlarını destekler mahiyettedir (Aydın ve Gün, 2018; Aykaç, 2016; Cengiz ve Türk, 2009; Gözüküçük, 2015; Kan ve Yeşiloğlu, 2017; Tüm, 2014; Yılmaz ve Şekerci, 2016).

İki dilli olduğu hâlde her iki dilin de semantik ve sentaks boyutlarında bilinçli bir dil farkındalığına sahip bireyler için iki dilcilik aslında bir dezavantaj değil; bir avantajdır. Nitekim çalışma ışığında bu anlamda sosyoekonomik faktörler ve dil konusundaki bilinçli farkındalığa dikkat çeken veriler, çalışmanın sonuçları açısından oldukça önemli ve dikkat çekicidir. Çalışma grubu öğrencilerinin özellikle ikisinden elde edilen yazma çalışmalarının, diğer öğrencilerden elde edilen yazma çalışmalarından çok daha iyi düzeyde olduğu görülmüştür. Tüm koşullar göz önünde bulundurularak aradaki diğer değişkenler sorgulandığında bu iki öğrencinin de diğer öğrenciler gibi ilk önce bölgesel dili ardından Türkçeyi edindiği ve kullanım alanları olarak her iki dili de yakın ölçüde kullandıkları tespit edilmiştir. Bununla birlikte süreç sonunda öğrencilerle yapılan görüşmelerde tüm öğrencilerin olduğu gibi bu iki öğrencinin ebeveynlerinin de iki dilli olduğu; fakat diğerlerinin ebeveynlerinden farklı olarak öğretmen veya eğitimci oldukları, gelir ve yaşam standartlarının diğerlerinden daha iyi olmaları;

dolayısıyla da aradaki bu farkın eğitim ile sosyoekonomik durumlardan kaynaklandığı açıkça anlaşılmıştır. Çalışmanın bu sonucu eğitim-öğretim hayatındaki başarı ve okuma yazma sürecindeki öğrenme hızında sosyoekonomik durumun ne denli belirleyici olduğu sonucuna varan çalışmalarla da paralellik göstermektedir (Çıkrıkçı, 1999; Erkan, 2011; Fitzgerald, Spiegel ve Cunningham, 1991; İpek, 2011; Şahin, 2011; Şirin, 2005; Türkoğlu, 2008; Vural, 2004). Dolayısıyla özellikle de dil ediniminde kritik bir eşik olan 0-6 yaş döneminde aile ve sosyal çevre, sonrasında da buna eşlik eden uygun eğitim ortamlarınca desteklenen iki dilli bireyler için iki dilli olma durumu önemli bir artı ve kazanımdır.

Öneriler

İki dilli ortaokul öğrencilerinin yazılı anlatımlarındaki sentaks ve anlam unsurları ile bu konuda bölgesel dillerinden kaynaklı olarak karşılaşmış oldukları sorunları ortaya koyan bu çalışmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda şu önerilerde bulunulabilir:

- İki dilliliğin bireyin dil edinim sürecinde önemli bir eşik olan 0-6 yaş döneminde öncelikle aile ve sosyal çevre tarafından desteklenen bir yaklaşımla yürütülüp geliştirilmesi sağlanabilir.
- İki dilliliğin dengeli bir şekilde sağlanması konusunda veliler bilinçlendirilebilir; bu kapsamda görüşme ve seminerler yoluyla veli, öğretmen ve okul arasında iş birliği yapılarak sürecin daha sağlıklı bir şekilde yürütülmesi sağlanabilir.
- Öğrencilerin kimi zaman aile ortamından daha çok zaman geçirdikleri öğretmenlere, özellikle okul öncesi, Türkçe ve sınıf öğretmenlerine, belirli periyotlarda iki dillilik kapsamında hizmet içi eğitim seminerleri düzenlenerek bu konudaki bilgileri ve farkındalıkları artırılabilir.
- Genellikle sınıf içerisinde zaman isteyen ve çoğu zaman bu sebepten ihmal edilen yazma çalışmaları diğer tüm temel dil becerilerinde olduğu gibi uygulamalı ve geliştirici çalışmalarla desteklenebilir.
- Öğretmen yetiştiren eğitim fakültelerinin müfredatında yer alan derslerden iki dillilik ve yazmaya yönelik olan seçmeli derslerin içeriği ve saatleri zenginleştirilerek öğretmen adaylarının bu konudaki hazırbulunuşluk düzeyleri artırılabilir.
- Bu konudaki öğretmen faktörünün önemli etkisi göz önünde bulundurulduğunda yalnızca pedagojik ve salt kuramsal bilgi ile yetişen değil; bunun yanında çok dillilik ve çok kültürlülük konularında da bilgisi ve farkındalığı olan öğretmenler yetiştirilebilir.
- Alanyazında iki dilli öğrencilerin yazma becerilerini geliştirici ve destekleyici uygulamalı çalışma ve projelere yer verilebilir.
- Hem iki dillilik hem de iki dilli öğrencilerin diğer dil becerilerinde de karşılaştıkları sorunları ele alan çalışmaların sayısı artırılabilir.
- İki dilli öğrencilerin yazılı anlatımlarında ana dillerinin semantik, morfolojik ve fonetik özelliklerinin de etkilerini ortaya çıkaran farklı çalışmalara yer verilebilir.

Kaynaklar

- Adıgüzel, Y. (2011). *Almanya Türklerinde dil-din-kimlik*. İstanbul: Şehir Yayınları.
- Akalın, Ş. H. (2004). Avrupa Birliği ülkelerinde yaşamakta olan Türklerin Türkçe öğrenimi sorunları. *Türk Dili*, 633, 195-199.
- Aksan, D. (1997). *Anlambilim, anlambilim konuları ve Türkçe'nin anlambilimi*. Ankara: Engin Yayınevi.
- Arı, G. (2010). Altıncı ve yedinci sınıf öğrencilerinin yazdığı hikâye edici metinlerin değerlendirilmesi. *TÜBAR*, 27, 43-75.
- Aşçı, U. D. (2013). İngiltere'deki Türkçe konuşan toplumda iki dillilik (bilingualism) ve dil karışması (Interference). B. Gül (Ed.), Bengü bitig. *Ahmet Bican Ercilasun armağanı* içinde (ss. 97-118). Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü.
- Aydın, G. ve Gün, M. (2018). Çok uluslu aileye sahip iki dilli çocukların Türkçe sözlü dil becerilerinin yanlış çözümlene yöntemine göre İncelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi* 6(2), 325-342.
- Aykaç, N. (2016). İkidillilik bağlamında Kürtçeden Türkçeye çevrilen bazı ifadeler. *International Journal of Kurdish Studies*, 2(2), 238-249.
- Babayiğit, M. V. (2016). *İngilizce, Kürtçe ve Türkçede zamanların sentaks (sözdizimsel) karşılaştırması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Diyarbakır: Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Baker, C. (2011). *Foundations of bilingual education* (5th Edition). Bristol, New York, Ontario: Multilingual Matters.
- Barın, E. (2006). Yurt dışındaki Türk çocuklarına Türkçe öğretiminde dikte ve yazılı anlatımın önemi. *TDAY Belleten*, 21-32.
- Belet, Ş. D. (2009). İki dilli Türk öğrencilerin ana dili Türkçeyi öğrenme durumlarına ilişkin öğrenci-veli ve öğretmen görüşleri (Fjell İlköğretim Okulu örneği, Norveç). *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21, 71-85.
- Biçer, N. ve Alan, Y. (2018). İki dillilik bağlamında Suriyeliler üzerinde Türkçenin etkisi. *Yeni Türkiye*, 24(100), 346-352.
- Bingöl Arslangilay, A. S. (2013). *3. kuşak Türk çocukları ve iki dilli-iki kültürlü eğitim modelleri* (Hessen Eyaleti Koala Projesi.) Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Bloomfield, L. (1933). *Language*. New York: Henry Holt and Company.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (25. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Cengiz, K. ve Türk, H. (2009). Hatay'da iki dillilik ve iki dillilikten kaynaklanan dil karışması. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(12), 190-208.
- Coşkun, M. V. (2009). Ana dili eğitiminde parçalarüstü birimlerin önemi ve teknoloji destekli olarak kavratılması. *Bilig*, 48, 41-52.
- Coşkun, M. V. (2015). *Türkçenin ses bilgisi*. İstanbul: Bilge Kültür Sanat.
- Çıkrıkçı, S. (1999). *Ankara il merkezindeki resmi banka okullarına devam eden 5-6 yaş çocuklarının okul olgunluğu ile aile tutumu arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Derman, S., Bardakçı, M. ve Öztürk, M. S. (2017). An investigation of read speech of Arabic students learning Turkish as a second language in terms of stress and pause. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 13(1), 215-231.
- Erkan, S. (2011). Farklı sosyoekonomik düzeydeki ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okula hazır bulunuşluklarının incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40, 186-197.
- Fitzgerald, D., Spiegel, D. L. & Cunnigham, J. W. (1991). The Relationship between Parental Literacy Level and Perceptions of Emergent Literacy. *Journal of Reading Behaviour*, 13, 191-213.
- Genç, Y. (2004). *Almanya'da çokkültürlülük kültürlerarası eğitim ve Türk öğrencilerin durumu*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sakarya: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Göçer, A. (2010). Türkçe öğretiminde yazma eğitimi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(12), 178-195.
- Gözüküçük, M. (2015). *Anadili Türkçe olmayan ilkokul öğrencilerine ilkokuma yazma öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Denizli: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Grosjean, F. (2008). *Studying bilinguals*. Oxford: Oxford University Press.
- Günay, V. D. (2015). İki ya da çok dillilik ve Avrupa toplumu. 1. *Uluslararası Türkçe Öğretimi Kongresi*, Belçika.
- Güneş, F. (2007). *Türkçe öğretimi ve zihinsel yapılandırma*. Ankara: Nobel.
- Hamers, J. F., & Blanc, M. H. (2000). *Biliguity and bilingualism*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Haugen, E. (1953). *The norwegian language in America: A study in bilingual behavior*. Philadelphia: Penn., University of Pennsylvania Press.
- İpek, C. (2011). Velilerin okul tutumu ve eğitimine katılım düzeyleri ile aileye bağlı bazı faktörlerin ilköğretim öğrencilerinin seviye belirleme sınavları üzerindeki etkisi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 1(2), 69-79.
- Kalı, G. (2016). *Türkçe öğretmeni adaylarının öyküleyici anlatımlarının bağdaşıklık ve tutarlılık unsurları açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kan, M. O. ve Yeşiloğlu, F. (2017). İlk okuma yazma öğretiminde izlenen aşamalarda iki dilli çocukların yaşadıkları sorunlar ve bu sorunlara dair çözüm önerileri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(3), 519-533.
- Merriam, S. (1998). *Qualitative Research and Case Study Applications in Education. Revised and expanded from case study research in education*. USA: JB Printing.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: an expanded sourcebook* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications. Erişim adresi <https://vivauniversity.files.wordpress.com/2013/11/milesandhuberman1994.pdf>.
- Oruç, Ş. (2016). Ana dili, ikinci dil, iki dillilik, yabancı dil. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 45, 279-290.
- Sallabaş, M. E. (2012). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin konuşma kaygılarının değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 7(2), 2199-2218.

- Şahin, A. (2011). İlköğretim 6. sınıf öğrencilerinin dinleme becerisi. farkındalıklarının sosyoekonomik düzeye göre incelenmesi. *Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(1), 178-188.
- Şirin, S. R. (2005). Socioeconomic status and akademik achievement: A meta analytic review of research. *Review of Educational Research*, 75, 417- 453.
- Tüfekçioğlu, B. (2010). Yazma becerisinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Dil Dergisi*, 149, 30-45.
- Tüm, G. (2014). Çok uluslu sınıflarda yabancı dil Türkçe öğretiminde karşılaşılan sesletim sorunları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)*, 29(2), 255-257.
- Türkoğlu, Ö. (2008). *Ailenin eğitim ve gelir düzeyinin öğrencinin derse olan tutumuna ve başarısına etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ungan, S. (2007). Yazma becerisinin geliştirilmesi. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23, 461-472.
- Ülper, H. (2011). Öğrenci metinlerinin tutarlılık ölçütleri bağlamında değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 6(4), 849-863.
- Vural, B. (2004). *Okul başarısında ailenin rolü ve önemi*. İstanbul: Bilgi Yayınevi.
- Yağmur, K. (2007). Batı Avrupa’da Türkçe öğretiminin sorunları ve çözüm önerileri. *Dil Dergisi*, 134, 26-41.
- Yağmur, K. (2010). Batı Avrupa’da uygulanan dil politikaları kapsamında Türkçe öğretiminin değerlendirilmesi. *Bilig*, 55, 221- 242.
- Yılmaz, F. ve Şekerci, H. (2016). Ana dil sorunsalı: Sınıf öğretmenlerinin deneyimlerine göre ilkokul öğrencilerinin yaşadıkları sorunlar. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi (Journal of Qualitative Research in Education)*, 4(1), 47-63.
- Yılmaz, M. Y. (2014). İki dillilik olgusu ve Almanya’daki Türklerin iki dilli eğitimi. *Turkish Studies*, 9 (3), 1641-1651.
- Yol, A. (2011). Yurt dışındaki Türk çocuklarına Türkçe öğretimindeki sorunlar. *Gazi Üniversitesi Türkçe Araştırmaları Akademik Öğrenci Dergisi (TÜRKAD)*, 1, 117-131.
- Zorbaz, K. Z. (2011). Writing apprehension and measurement of it. *Education Sciences*, 6(3), 2271-2280.

Extended Abstract

Introduction

Bilingualism, which has been recognized as a social phenomenon in the globalizing and constantly developing and changing world conditions, has a very old history. The mobility between societies for various reasons since the history of humanity has resulted in social structures that can hold speakers of two or more languages together in the same geography.

Despite its social, political and cultural background, the concept of bilingualism still appears as a concept on which no consensus has been reached. Differences of opinion about to what extent and when an individual can be considered fully bilingual is the main reason for this situation. While Haugen (1953) argues that bilingualism starts with the utterance of meaningful phrases in the other language and develops over time, Bloomfield (1933) states that bilingualism requires the individual to have a good level of proficiency in both languages. Grosjean (2008), on the other hand, drew attention to the regular use of more than one language while describing bilingualism. According to Grosjean, "Bilingualism is the regular use of two or more languages (or dialects) and people who use two or more languages (or dialects) in their daily life are bilingual."

Since Turkish and regional language are in different language groups, they differ from each other in terms of phonetics, morphology and syntax. This causes bilingual individuals whose mother tongue is regional language to encounter some difficulties in writing skills. However, bilingualism is an advantage for bilinguals who have systematic knowledge of both languages, especially a conscious awareness of semantics and syntax. For this reason, it is important for bilingual individuals to develop their Turkish writing skills and to make them realize the relationship between semantics and syntax.

The main purpose of the current study is to determine the effects of bilingual middle school students' regional language, on their Turkish writing skills, to contribute to the development of students' Turkish writing skills based on the data obtained and to present different perspectives on this issue.

Method

This study was carried out by adopting a qualitative research design. Qualitative research provides the presentation of research results based on codes and categories by reading the data one by one (Merriam, 1998). Research data were collected through document analysis, one of the qualitative research methods. Document analysis includes the analysis of written materials containing information about the case or cases that are aimed to be investigated (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz & Demirel, 2018) In this study, the written expression examples of bilingual secondary school students were examined in terms of syntax and semantic elements, and the role of their mother tongue in this issue was tried to be determined. The study group consisted of 31 bilingual secondary school students who first acquired their regional language and then Turkish as a diachronic second language at school or in the social environment.

Result and Discussion

In the current study, which examined the Turkish written narratives of bilingual middle school students in terms of syntax and semantics, it was determined that the students were affected by regional language syntax and its world of meaning in their Turkish written narratives. When the syntaxes and semantics created by the students were examined, it was determined that they reflected the syntax and semantic of their regional language to Turkish, and they also transferred the daily regional speech structures to their Turkish written narratives. In this study, it was seen that the female students were more successful in constructing sentences suitable for Turkish syntax.

Bilingualism is actually an advantage, not a disadvantage, for individuals who are bilingual but have a conscious awareness of language in the semantic and syntax dimensions of both languages. In this regard, the data revealing a significant relationship between a conscious awareness of language and socioeconomic factors in the current study are important. The state of being bilingual is an important advantage and gain for bilingual individuals who are supported by the family and social environment at the age of 0-6, which is a critical threshold in language acquisition, and then by the appropriate educational environment.